

طراحی و ساخت پلاسمید حامل برای هدف گیری ژنی بیماری بتاتالاسمی

دکتر حسین خان احمد؛ PhD، دانشجوی PhD، بخش بیوتکنولوژی، انتیتو پاستور ایران
 دکتر کیهان آزادمنش؛ MD، PhD فرآورده‌های بیولوژیک، بخش هپاتیت و ایدز، انتیتو پاستور ایران
 دکتر محمدعلی شکرگزار؛ PhD فرآورده‌های بیولوژیک، بخش بانک سلولی، انتیتو پاستور ایران
 دکتر احمد رضا نیاورانی؛ MD، PhD فرآورده‌های بیولوژیک، بخش بیوتکنولوژی، انتیتو پاستور ایران
 محسن کریمی؛ MSc سلولی و مولکولی، بخش بیوتکنولوژی، انتیتو پاستور ایران
 بهاره رباعی؛ MSc سلولی و مولکولی، بخش بیوتکنولوژی، انتیتو پاستور ایران
 میترا خلیلی؛ MSc سلولی و مولکولی، بخش بیوتکنولوژی، انتیتو پاستور ایران
 رضوان باقری؛ MSc میکروب شناسی، بخش بیوتکنولوژی، انتیتو پاستور ایران
 دکتر فرشته مریمی؛ MD، بخش بیوتکنولوژی، انتیتو پاستور ایران
 دکتر سیروس زینلی*؛ PhD ژنتیک انسانی، استادیار بخش بیوتکنولوژی، انتیتو پاستور ایران

خلاصه

هدف: در اکثر تحقیقات بیولوژی سلولی و مولکولی نیاز به ساخت سازه ژنی می‌باشد. برای ساخت و تکثیر این سازه‌ها اغلب از پلاسمیدهای تجاری موجود استفاده می‌شود. گاهی اوقات به علت متعدد بودن قطعات ژنی و طولانی بودن این قطعات و محدودیت در استفاده از آنزیم‌ها، استفاده از پلاسمیدهای موجود سبب افزایش هزینه و زمان پردازش می‌شود. در مواردی نیز ساخت سازه ژنی با استفاده از پلاسمیدهای موجود امکان پذیر نمی‌باشد. در این تحقیق با استفاده از یک روش ساده و سریع پلاسمید مطلوب برای پردازش ژن درمانی بتاتالاسمی طراحی و ساخته شد.

روش مطالعه: در ابتدا با بررسی قطعات سازه ژنی با نرم افزار Gene runner، مولتیپل کلونینگ سایت مطلوب طراحی و سنتز شد. از طرفی سایت متعدد کلونینگ پلاسمید pUC19 با هضم آنزیمی از پلاسمید خارج شد. سپس در طی یک واکنش لایشن و ترانسفورمیشن، سایت متعدد کلونینگ جدید جایگزین سایت متعدد کلونینگ پلاسمید pUC19 شد و با آنالیز آنزیمی و تعیین توالی صحت کار تایید شد.

یافته‌ها: ارزیابی‌ها، مراحل طراحی و ساخت سایت متعدد کلونینگ را موفقیت آمیز نشان داد. در مرحله ترانسفورمیشن نیز کلنی‌های متعدد حاصل شد. اغلب آنها در مرحله هضم آنزیمی تأیید شدند. یکی از کلنی‌های تأیید شده تعیین توالی شد و مورد تأیید نهایی قرار گرفت.

نتیجه‌گیری: روش مورد استفاده در این تحقیق روش ساده، ارزان و سریع جهت ساخت پلاسمیدهای مطلوب از پلاسمیدهای تجاری موجود است. این کار سبب کاهش هزینه و زمان پردازش‌های ساخت سازه ژنی می‌شود. سایت متعدد کلونینگ به گونه‌ای طراحی گردید تا تمام قطعات بصورت جهت‌دار کلون شوند. این امر باعث حذف مراحل تعیین جهت و افزایش کارآمدی مراحل کلونینگ می‌شود.

*مسئول مقاله، آدرس:
تهران، انتیتو پاستور ایران، مرکز
تحقیقات بیوتکنولوژی

E-mail:
sirouszeinali@yahoo.com

دریافت: ۸۴/۹/۸

بازنگری: ۸۴/۱۲/۲

پذیرش: ۸۴/۱۲/۲۰

واژه‌های کلیدی: بتاتالاسمی، pUC19، pBGGT، هدف‌گیری ژنی

مقدمه

بیماری بتاتالاسمی یکی از شایعترین اختلالات ژنتیکی در دنیا می‌باشد. در این بیماری سنتز بتاگلوبین کاهش یافته یا متوقف می‌شود. از علائم این بیماری کم خونی شدید، بزرگی کبد و طحال و تغییر شکل استخوان‌های صورت و جمجمه می‌باشد^[۱]. این بیماران در طی حیات خود نیاز به تزریق

هستند. این پلاسمید ابتداً از نمونه‌های بالینی جدا شد^[۸]. pSC101 و ColE₁ و pCR1₁ اولین وکتورهای پلاسمیدی بودند که برای کلونینگ بکار برده شدند اولین فاز تکامل وکتورهای پلاسمیدی با ساخت pBR322 به پایان رسید^[۹]. اولین نسل پلاسمیدهای دارای تعداد کمی بالا در سلول شامل pXf3^[۱۰] و pAT53^[۱۱] بودند. یک تا دو سال بعد وکتورهای پلاسمیدی pUC ساخته شدند. این پلاسمیدها دارای سایت‌های متعدد و انحصاری در منطقه‌ای با نام سایت متعدد کلونینگ (Multiple Cloning Sites) می‌باشند^[۱۲]. در حال حاضر پلاسمیدهای تجاری بسیاری با مقاصد مختلف از قبیل کلونینگ، بیان و غیره ساخته شده است. در اکثر تحقیقات بیولوژی سلولی و مولکولی، بیوتکنولوژی و ژن درمانی نیاز به طراحی و ساخت سازه‌های ژنی می‌باشد. برای ساخت و تکثیر این سازه‌ها عموماً از پلاسمیدهای تجاری استفاده می‌شود. در اغلب موارد وقتی سازه ژنی طول کوتاهی داشته باشد یا تعداد قطعات آن کم باشد پلاسمیدهای تجاری جوابگوی نیاز محققین می‌باشد.

در بعضی موارد سازه ژنی طویل است و از کنار هم قرار گرفتن تعداد زیادی قطعه ژنی ساخته می‌شود. در این موارد باید از چند پلاسمید تجاری استفاده کرد و قطعات را در طی چند مرحله کلونینگ و سابکلونینگ در پلاسمیدهای مختلف کلون و درنهایت به پلاسمید نهایی منتقل کرد. در طی مراحل کلونینگ و سابکلونینگ گاهی استفاده از آنزیمهای دارای جایگاه برش blunt، اجتناب ناپذیر است. استفاده از این آنزیمهای در مرحله کلونینگ سبب کاهش کارآمدی (efficiency) و اکتشاف اتصال (ligation) بین وکتور و Insert می‌شود. از طرفی برای بدست آوردن پلاسمیدی که قطعه مورد نظر درجهت مطلوب در آن قرار داده شده باید آنالیز آنزیمی انجام شود تا کلون حاوی پلاسمید با جهت مطلوب شناسایی و جدا گردد (Directional Selection). در بعضی موارد در طی آنالیز آنزیمی کلون مطلوب بدست نمی‌آید و مرحله کلونینگ و سابکلونینگ باید تکرار شود. گاهی در طراحی مراحل کلونینگ به علت محدودیت در سایت‌های آنزیمی نیاز به Blunt کردن انتهای قطعه با آنزیم Klenow و یا دفسفریله کردن قطعه با آنزیم calf intestine alkaline phosphatase کردن قطعه با آنزیم T4 Polynucleotide Kinase داریم. به علاوه بعضی آنزیمهای نمی‌توانند سایت‌های برش اختصاصی خود را وقتی متیله می‌شود برش دهند. لذا ضروری است پلاسمید در میزان Dam⁻ ترانسفورم گردد و سپس هضم آنزیمی انجام شود. به هر حال تمام مشکلات فوق الذکر باعث افزایش صرف وقت و هزینه پروژه می‌شود.

خون در فواصل زمانی کوتاه دارند. بتا تالاسمی یک اختلال تک ژنی با وراثت اتوزومال مغلوب می‌باشد. تاکنون حدود ۲۰۰ جهش در ژن بتاگلوبین شناسایی شده است^[۱۳].

mRNA جهش‌های فوق روی نسخه برداری، پردازش mRNA Processing (mRNA) (بیان و پایداری زنجیره بتا پس از ترجمه، تأثیر می‌گذارند و سبب توقف سنتز یا ناپایداری زنجیره ساخته شده می‌گردند^[۱۴]. پیوند مغز استخوان قطبی ترین روش درمانی برای این بیماران است. اما این روش به علت در دسترس نبودن اهدا کنندگان مناسب و داشتن عوارضی مانند واکنش ایمونولوژیک سلول‌های پیوند بر علیه میزبان (Graft Versus host disease) در عمل با مشکلات زیادی روبرو می‌باشد^[۱۵]. اصلاح نقص ژنتیک با روش ژن درمانی، روش ایده‌آل برای درمان این بیماران است. در حال حاضر در اغلب پروژه‌های ژن درمانی از وکتورهای ویروسی استفاده می‌شود. کارآیی این وکتورها برای رانه ژن به سلول بسیار بالا است^[۱۶] ولی ظرفیت پذیرش ژن آنها کم است و در مواردی که نیاز به تجویز مجدد وکتور می‌باشد، احتمال بر انگیخته شدن پاسخ ایمنی میزبان علیه پروتئین‌های ویروس وجود دارد. در اغلب این وکتورها جایگزین شدن ژن در ژنوم بصورت تصادفی صورت می‌گیرد و این مسئله می‌تواند باعث خاموش یا فعل شدن یکسری ژن‌ها و ایجاد مسائلی مانند بد خیمی می‌شود^[۱۷]. اخیراً بعلت وجود معایب فوق توجه بیشتری به روش‌های هدف‌گیری ژنی (Gene Targeting) برای ژن درمانی شده است.

روش ایده‌آل برای ژن درمانی، اصلاح یک ژن جهش یافته به صورت مستقیم و بدون ایجاد تغییر در محل‌های دیگر Homologous Recombination می‌باشد. این امر با پدیده انجام پذیر می‌باشد^[۱۸]. استفاده از این پدیده برای جایگزینی ژن سالم در محل ژن معیوب، هدف گیری ژنی نامیده می‌شود. میزان بروز Homologous Recombination حدود ۱۰^{-۵} تا ۱۰^{-۷} می‌باشد^[۱۹]. برای جداسازی و انتخاب سلول‌های اصلاح شده باید از نشانگرهای انتخاب مثبت و منفی استفاده کرد. برای ژن درمانی با این روش نیاز به ساخت سازه ژنی حاوی ژن بتاگلوبین و بازوهای همسان (همولوگ) و نشانگرهای انتخاب مثبت و منفی داریم.

عموماً برای ساخت و تکثیر سازه‌های ژنی از پلاسمیدها استفاده می‌شود. پلاسمیدها مولکول‌های DNA با سایز ۱ kb تا بیش از ۲۰۰ kb هستند و بصورت خارج کروموزومی در سلول وجود دارند. اکثر آنها دو رشته‌ای و بصورت حلقه‌ای (closed covalent circular) بسته با پیوند کووالانت (covalent circular) می‌باشند. اغلب پلاسمیدهایی که بطور متدائل در کلونینگ pMB1 استفاده می‌شوند حاوی ریلیکون مشتق شده از

پلی نوکلئوتیدهای F و R با حجم مساوی و غلظت مساوی در تیوب ۱/۵ میلی لیتر اپندورف با هم مخلوط شد (غلظت ۱۰ میلی مول و حجم ۵۰ میکرولیتر از هر کدام)، حرارت تیوب به ۹۰ درجه سانتیگراد رسانده شد تا ساختمان های ثانویه این پلی نوکلئوتیدها باز شود. سپس به دمای محیط برگردانده شد. به علت مکمل بودن این دو پلی نوکلئوتید در داخل تیوب اپندورف تعداد زیادی DNA دو رشته ای که همان سایت متعدد کلونینگ جدید می باشد تشکیل گردید. حاصل این تیوب برای استفاده در واکنش اتصال (ligation) داخل فریزر نگهداری شد.

هضم آنزیمی pUC19: pUC19 در Ecoli Top10 در ترانسفورم گردید و pUC19 از باکتری با کیت استخراج پلasmid (آلمان Nucloespin) تخلیص شد. سپس OD پلasmid اندازه گیری شد. پلasmid فوق تحت اثر آنزیم EcoRI و HindIII قرار گرفت. این دو آنزیم به صورت منفرد در دو انتهای سایت متعدد کلونینگ پلasmid جایگاه دارند. هضم آنزیمی فوق سبب جدا شدن سایت متعدد کلونینگ از Back Bone پلasmid می شود. حاصل هضم آنزیمی فوق روی ژل آگارز ۱/۲٪ الکتروفورز شد و باند حدود ۲۶۴۰ bp از روی ژل بریده شد. با استفاده از کیت استخراج DNA از ژل آلمان Nucloespin از ژل جدا شد و OD آن با دستگاه اسپکتروفوتومتر اندازه گیری شد.

واکنش اتصال بین Back Bone pUC19 و سایت متعدد کلونینگ جدید:

با توجه به غلظت Back Bone pUC19 که از روی ژل جدا شد و غلظت سایت متعدد کلونینگ جدید و با رعایت نسبت مولاری و فرمولاسیون زیر واکنش اتصال گذاشته شد.

Insert برحسب مول = ۵/۱
Vector برحسب مول = ۳/۱
Back bone pUC19 + ۳/۱ Buffer 10X + ۳/۱ PEG 4000 + M.C.S + H2O upto 29/۱ + ۱/۱ T4 DNA ligase

تیوب اپندورف حاوی واکنش اتصال، بمدت یک ساعت در دمای محیط (RT) و برای Overnight در یخچال نگهداری شد. تهیه سلول مستعد (Competent)، ترانسفورمیشن و استخراج پلasmid: باکتری Ecoli Top10 F' در ۵ml LB Broth حاوی تتراسایکلین رشد داده شد تا OD به ۰/۶ رسید. سپس با روش شیمیایی و با استفاده از M Cacl2 ۰/۱ سلول مستعد (Competent) تهیه شد. سپس حاصل واکنش اتصال در باکتری مستعد (Competent)

با این حال گاهی با لحاظ کردن تمام موارد فوق، طراحی سازه ژنی با استفاده از پلasmیدهای تجاری موجود به نتیجه نمی رسد. در این مطالعه ساخت یک سازه ژنی برای استفاده در ژن درمانی بیماری بتا تالاسمی با استفاده از پدیده نوترکیبی همسان (homologous recombination) مذکور قرار گرفت. در همین ارتباط، در ابتدا سعی شد با استفاده از پلasmیدهای موجود ساخته شود ولی پلasmیدهای در دسترس جوابگوی نیاز ما نبود. لذا برآن شدیم تا یک پلasmid مطلوب که دارای سایت متعدد کلونینگ ایده آل جهت طراحی ما باشد را طراحی و بسازیم.

مواد و روش ها

این مطالعه که قسمتی از طرح پژوهشی ژن درمانی بیماری بتا تالاسمی شبکه پژوهشی مولکولی کشور می باشد یک پژوهش مولکولی است و در اوخر سال ۱۳۸۳ در بخش بیوتکنولوژی انسیتو پاستور تهران انجام شد.

طراحی سایت متعدد کلونینگ: در ابتدا توالی قطعات سازه ژنی شامل قطعات A تا G و Back bone پلasmid pUC19 صرف نظر از سایت متعدد کلونینگ آن از نظر آنزیم های Non cutter Gene runner با نرم افزار بررسی شد. براساس طراحی انجام شده ترتیب قراردادن جایگاه های برش آنزیم در سایت متعدد کلونینگ جدید به صورت زیر تعیین شد:

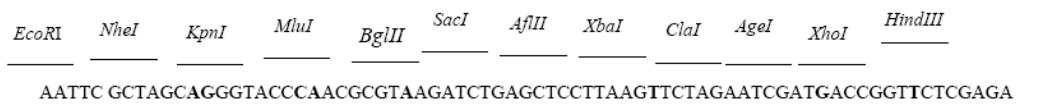
EcoRI-NheI-KpnI-MluI-BglIII-SacI-AflII-XbaI-ClaI-AgeI-XhoI-HindIII

در نهایت سایت متعدد کلونینگ زیر برای جایگزین شدن با M.C.S پلasmid pUC19 طراحی گردید (شکل ۱). بر این اساس نیاز به یک دو رشته ای با توالی فوق بود. در یک طرف این زنجیره دو رشته ای Overhang EcoRI در طرف دیگر آن Overhang HindIII قرار دارد.

سنترز پلی نوکلئوتید: زنجیره دو رشته ای فوق (سایت متعدد کلونینگ) بصورت دو زنجیره تک رشته ای که حدود ۹/۹٪ با هم مکمل هستند در نظر گرفته شد. یک رشته پلی نوکلئوتید F و رشته مکمل پلی نوکلئوتید R نامگذاری شد. این دو پلی نوکلئوتید سنتر و با روش HPLC خالص شد (توسط شرکت Primm از کشور ایتالیا).

توالی پلی نوکلئوتیدهای F و R:

F: 5' AA TTCGCTAGCAGGGTACCCAACG CGTAAGATCTGAGCTCCTTAAGTC TAGAATCGATGACCGGTTCTCGAGA 3'
R: 5' AGCTTCTCGAGAACCGGTC ATCGATTCTAGAACTTAAG GAGCTCAGATCTACCGTT GGTACCCTGCTAGCG 3'

شکل ۱- سایت متعدد کلونینگ پیشنهادی برای ساخت پلاسمید جدید همراه با محل و توالی آنزیم‌ها و بازه‌های اضافی که بر جسته مشخص شده‌اند.

pBGGT بصورت کلونینگ جهت‌دار (Directional Cloning) قابل انجام است. در طراحی پلی نوکلئوتیدهای F و R نیز نتایج مثبت بود و پیش‌بینی‌های لازم برای داشتن Overhang HindIII و Overhang EcoRI شده بود. مرحله اتصال (Ligation): نتایج در مرحله اتصال نیز خوب بود و کلون‌های متعددی پس از ترانسفورمیشن بدست آمد. در مرحله آنالیز آنزیمی تعداد زیادی از کلون‌ها حاوی pلاسمید سوردمتر بودند و بواسیله آنزیم‌های NheI-ClaI-AgeI-BglII-MluI-XhoI خطی شدند (شکل ۲). از طرفی این پلاسمیدها بواسیله آنزیم‌های BamH I و Sal I خطی نشدنند زیرا جایگاه‌های آنزیمی فوق در pلاسمید جدید وجود ندارد. در کل بررسی نتایج حاصل از هضم آنزیمی تأیید کننده جایگزینی سایت متعدد کلونینگ جدید در pلاسمید pUC19 بود. نتایج حاصل از تعیین توالی با استفاده از پرایمرهای M13 Forward و Reverse M13 Reverse تأیید کننده نهایی پلاسمید جدید بود. در این تحقیق ما به پلاسمید مطلوب خود برای ساخت سازه ژنی مورد نیاز در ژن درمانی رسیدیم. pBGGT در بانک ژن تحت شناسه DQ384617 به ثبت رسانده شد.

Overnight ترانسفورم گردید. حاصل ترانسفورمیشن در پلیت‌های LB Agar حاوی آمپیسیلین کشت داده شد و برای در انکوباتور ۳۷ درجه سانتیگراد قرار داده شد. از کلونی‌های حاصل ماتریس تهیه شد و از هر خانه ماتریس در لوله با (Amplicin + LB Broth) ۵ml همان شماره حاوی کشت داده شده پلاسمید استخراج گردید.

هضم آنزیمی پلاسمید‌های استخراج شده: پلاسمیدهای استخراج شده با آنزیم‌های NheI-ClaI-AgeI-BglII-AfIII و MluI-XhoI جایگاه برش دارند هضم شدند. کلون‌های فوق تحت اثر آنزیم Bam HI و Sall نیز قرار گرفتند این دو آنزیم در پلاسمید جدید جایگاه برش ندارند. یکی از کلون‌های تأیید شده با آنالیز آنزیمی با استفاده از پرایمرهای جلوبر و معکوس Forward و Reverse تعیین توالی شد.

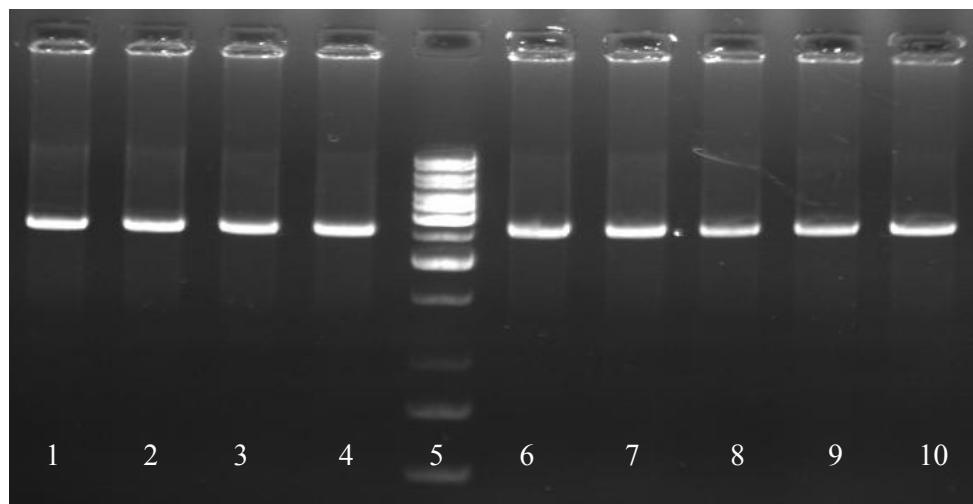
یافته‌ها

مرحله طراحی: در این مرحله نتایج طراحی اولیه با نرم افزار Gene runner بررسی شد (جدول ۱) و هیچگونه مشکل و تداخل عمل آنزیمی در طراحی مشاهده نشد. براساس این طراحی جایگزینی تمام قطعات A تا G در پلاسمید

جدول ۱- بررسی قطعات ژنی A تا G از نظر وجود یا فقدان سایت برش آنزیم

Gene Fragments Enzymes	A	B	C	D	E	F	G
NheI	N	N	N	N	N	N	N
XhoI	N	N	N	N	N	N	N
AgeI	N	N	N	N	N	N	N
kpnI	N	N	N	N	N	N	N
MluI	C	N	N	N	N	N	C
BglII	C	C	N	N	N	C	C
SacI	C	N	N	N	N	N	C
AflII	N	N	N	N	N	N	N
XbaI	N	N	N	N	N	C	N
ClaI	N	N	N	N	N	N	N

N=Non cutter C=Cutter

۱. آنزیم Sac I ۲. آنزیم Bgl II ۳. آنزیم AfI II ۴. آنزیم NheI ۵. مارکر 1kb (Fermentas) ۶. آنزیم Xba I ۷. آنزیم Mlu I ۸. آنزیم Cla I ۹. آنزیم Xba I ۱۰. آنزیم Age I

شکل ۲- هضم آنزیمی pBGGT با استفاده از جایگاههای آنزیمی موجود در سایت متعدد کلونینگ

در طراحی سایت متعدد کلونینگ برای افزایش کارآمدی آنزیم در عمل برش با توجه به نوع آنزیم و بر اساس جدول صفحه ۱۱۹ کاتالوگ ۲۰۰۳ Fermentas در کتاب توالی هر سایت آنزیمی یک یا دو باز اضافی گذاشته شد. استفاده از بازهای اضافی در کنار سایت های برش باعث کارآمدی صد درصد آنزیمها در زمان برش می شود و همانطور که در عمل دیده شد پلاسمیدها بطور کامل بوسیله همه آنزیمها خطا شدن و پلاسمید هضم نشده باقی نماند. ضمناً در این مرحله دقت شد تا افرودن این بازها سبب ایجاد سایت آنزیمی جدید نشود. در طراحی سایت متعدد کلونینگ سعی شد از آنزیم هایی که به متیلاسیون حساسند و نیاز به میزبان Dam دارند حتی الامکان استفاده نشود این امر باعث کاهش مراحل ترانس فورمیشن می شود. اکثر آنزیم های سایت متعدد کلونینگ دارای Overhang هستند و تماسی مراحل سایپ کلونینگ در این پلاسمید به صورت جهت دار قابل انجام است و نیاز به مرحله تعیین جهت نمی باشد (Directional Selection) در دو انتهای سایت متعدد کلونینگ آنزیم Non XhoI و NheI قرار داده شد تا برای تمام قطعات cutter باشند. سازه ژئی پس از ساخته شدن توسط آنزیم های فوق از پلاسمید جدا می شود لذا آنزیم های فوق بطور مکرر مورد استفاده قرار می گیرند و باید ارزان و در دسترس باشند تا هزینه پروژه به حداقل برسد.

نتیجه گیری

بحث

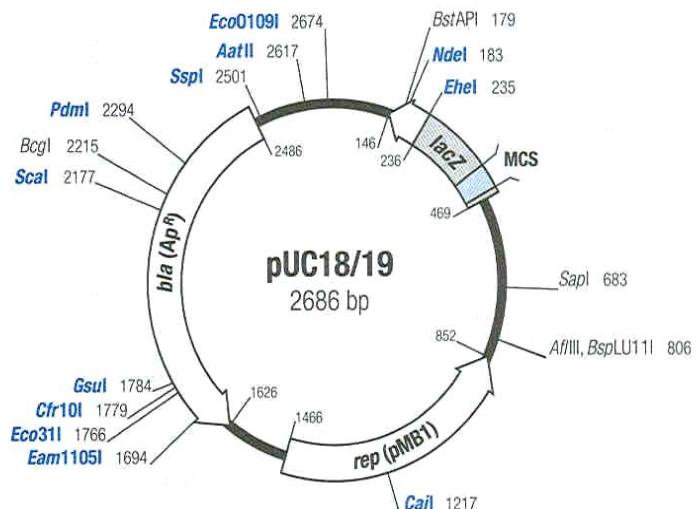
همانطور که در مقدمه ذکر شد در تحقیقات بیولوژی سلولی و مولکولی گاهی پلاسمیدهای تجاری موجود جوابگوی نیاز محققین نمی باشد و استفاده از آنها سبب صرف وقت و هزینه زیاد می شود. در این تحقیق پلاسمید موردنظر در مرحله اول طراحی و سپس ساخته شد. در مرحله طراحی نکاتی رعایت شد که کارآمدی مراحل کلونینگ را افزایش و تعداد مراحل را به حداقل برساند. سایت متعدد کلونینگ پلاسمید مناسب با قطعات A تا G به گونه ای طراحی شد تا تمام قطعات فوق بصورت جهت دار کلون شوند. این امر سبب حذف مراحل تعیین جهت و عدم نیاز به استفاده از آنزیم های Klenow و CIP T4 Polynucleotide Kinase می شود. حذف این مراحل سبب صرفه جویی در وقت و هزینه پروژه شد. وجود مراحل HindIII Overhang EcoRI و Overhang EcoRI متعدد کلونینگ سبب حذف دو مرحله هضم آنزیمی در روند کار شد. استفاده از پلی نوکلئوتید F و R برای ساخت سایت متعدد کلونینگ نیاز به کار کردن (Handling) با قطعه DNA با سایز کوچک (74 bp) را مرتفع ساخت. کار کردن با قطعه DNA با سایز حدود 74 bp کار بسیار دشواری است و الکتروفورز کردن و استخراج از ژل (Gel Extraction) و تخلیص آن بسیار دشوار و هزینه ببر است. در این تحقیق طراحی به گونه ای است که سایت متعدد کلونینگ خالص بدون نیاز به مراحل PCR و الکتروفورز و استخراج از ژل ساخته می شود.

سپاسگزاری

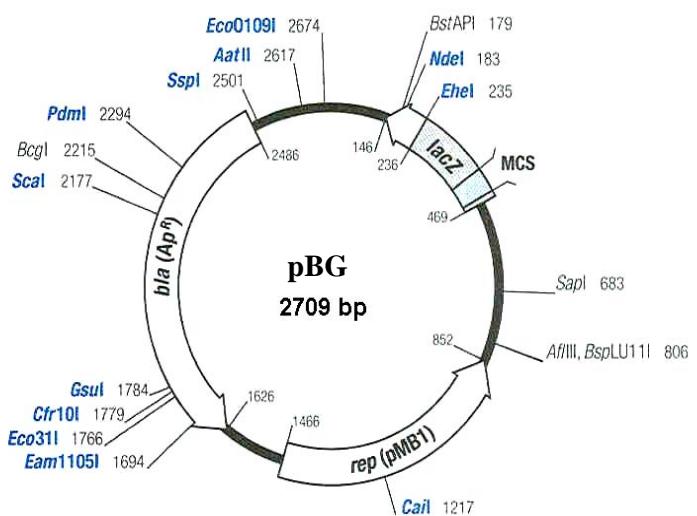
با تشکر از مسئولین محترم شبکه پزشکی مولکولی کشور که قسمت عمده هزینه این تحقیق را در قالب طرح ژن درمانی بتا تالاسمی پرداخت نمودند.

درمجموع روشن مورد استفاده در این تحقیق روشن ساده و سریعی برای دسترسی به یک پلاسمید جدید با استفاده از پلاسمیدهای تجاری موجود است. در نهایت پلاسمید لازم جهت ساخت سازه ژنی مورد نیاز برای ژن درمانی ساخته و pBGGT or plasmid for beta globin gene نامیده شد (شکل ۳).

A

B

شکل ۳ - A) نقشه پلاسمید pBGGT (B) نقشه پلاسمید pUC18/19

Design and constructing pBGGT Plasmid: a carrier plasmid for Betathalassaemia gene targeting

H Khanahmad; MD, Ph.D student, Biotechnology Research Center, Pasteur Institute of Iran
K Azadmanesh; Ph.D of Biotechnology, Biotechnology Research Center, Pasteur Institute of Iran
MA Shokrgozar; Ph.D of Biotechnology, National Cell Bank of Iran, Pasteur institute of Iran.
AR Niavarani; Ph.D of Biotechnology, Biotechnology Research Center, Pasteur institute of Iran.
M Karimi; MSc cell & Mol biology, Biotechnology research center, Pasteur Institute of Iran
B Rabbani; MSc cell & Mol biology, Biotechnology research center, Pasteur Institute of Iran
M Khalili; MSc cell & Mol biology, Biotechnology research center, Pasteur Institute of Iran
R Bagheri; MSc Microbiology, Biotechnology research center, Pasteur Institute of Iran
F Maryami; MD, Biotechnology research center, Pasteur Institute of Iran
S Zeinali; Ph.D of Human Genetic, Biotechnology Research Center, Pasteur Institute of Iran.

Abstract

Background: Most of molecular biology studies depend on making gene constructs. Although commercial plasmids are widely used for this purpose, sometimes due to the nature of the restriction sites or need of multiple subcloning, usual restriction sites available in original multiple cloning sites (MCS) of the plasmids could not be easily used, if not impossible at all. Here, we report an easy and fast method to construct suitable plasmid with a new MCS for constructing a 16kb gene targeting plasmid.

Methods: Firstly, the suitable MCS was designed by studying the sequence of desired gene fragments in Gene runner software. Two partial complementary 74 base long oligonucleotides were designed and constructed to make this MCS. The original pUC19 MCS was replaced with the new one by enzymatic digestion of the plasmid and removal of the MCS, followed by adding the two complementary oligonucleotides and ligating the construct and transforming it into Ecoli TOP10 F'. The new plasmid was then purified and sequenced by M13 forward and reverse primers.

Findings: Synthesis of two 74 base polynucleotides was successful, and these polynucleotides formed a double stranded fragment which was successfully inserted between HindIII-EcoRI sites of pUC19. Analysis of intermediate step results showed successful progress of cloning reaction. Final analysis of the plasmid by restriction analysis and sequencing the MCS confirmed authenticity of the new plasmid.

Conclusions: The method described here is a fast and easy way to make suitable plasmid out of commercially available plasmids. This process can considerably decrease the time and cost of plasmid construction. Availability of suitable restriction sites in proper order makes it possible to directionally clone the desired gene fragments which is more efficient and excludes screening steps for the right direction of the fragments. The plasmid reported herein is specifically tailored to insert different fragments of a beta-globin gene targeting construct.

Key Word: pUC19, pBGGT, Gene targeting, Beta thalassemia.

REFERENCES

1. Weatherall DJ. Clinical features of the thalassaemia. In: Higgs GOR, Olivieri NF, Wood WG. The thalassaemia syndromes. 4th ed. Italy, Blackwell science. 2001 Pp: 1a (287-96) 1b (150-64).
2. May C, Rivella S, Chadbum A, et al. Successful treatment of murine β -thalassaemia intermedia by transfer of the human β -globin gene. Blood. 2002; 99(6): 1902-8.

3. Debarah R, Rachmilewitz E. New trands in the treatment of β -thalassaemia. *Oncol Hematol*. 2000; 33: 112-3.
4. Strachan T, Andrew P. Read Methods, for inserting and expressing a gene in a target cell or tissue. *Human Molecular Genetics*. 3rd ed. London, garland science. 2004 Pp:619-20.
5. Lu ZH, Books TJ, Kaufman MR, et al. Long targeting arms do not increase the efficiency of homologous recombination in the α -globin locus of murine embryonic stem cells. *Blood*. 2003; 102(4): 1531-4.
6. Primrose BS, Twyman MR, Old WR. Principles of gene manipulation. 6th ed. London, Blackwell Science Ltd. 2001 Pp:187-201.
7. Vasquez KM, Marburger K, Intody Z, et al. Manipulating the mammalian genome by homologous recombination. *PNAS*. 2001; 98(15): 8403-10.
8. Hershfield V, Boyer HW, Yanofsky C, et al. Plasmid colE1 as a molecular vehicle for cloning and amplification of DNA. *PNAS*. 1974; 71(9): 3455-9.
9. Cohen SN, Chang AC, Boyer HW, et al. Construction of biologically functional bacterial plasmids in vitro. *Biotechnol*. 1992; 24: 188-92.
10. Covey C, Richardson D, Carbon J. A method for the deletion of restriction sites in bacterial plasmid deoxyribonucleic acid. *Mol Gen Genet*. 1976; 145(2):155-8.
11. Bolivar F, Rodriguez RL, Greene PJ, et al. Construction and characterization of new cloning vehicles. II. A multipurpose cloning system. *Biotechnol*. 1977; 2(2): 95-113.
12. Hanahan D, Meselson M. Plasmid screening at high colony density. *Methods Enzymol*. 1983; 100: 333-42.
13. Twigg AJ, Sherratt D. Trans-complementable copy number mutants of plasmid colE1. *Nature*. 1980; 283 (5743): 216-8.
14. Vieira J, Messing J. Production of single stranded plasmid DNA. *Methods Enzymol*. 1987; 29(5): 484-7.